

[Hrvatska](#), [Izdvojeno](#), [Vijesti](#)

Korado Korlević, učitelj i astronom: Homo sapiens je proživio svoje najbolje vrijeme na Zemlji. Stiže nam vrijeme kaosa, što je dobro, jer kaos otvara prilike!

objavljeno prije 1 tjedan Piše [Iva Perdec](#)

13

Korado Korlević, rođen je u Poreču, 1958. godine, gimnaziju je završio u Puli, Pedagoški fakultet u Rijeci, a počasni doktorat dodijelilo mu je Sveučilište u Zadru. Jedan je od osnivača Zvezdarnice Višnjan, Znanstveno edukacijskog centra, te nekoliko edukacijskih, znanstvenih i ekoloških udruga. Trenutno se bavi: istraživanjem motivacije u edukaciji, astronomijom malih tijela, promicanjem astronomije i znanosti, projektiranjem i izradom instrumenata i opreme i projektima zaštite prirode. Da bi edukaciju visoko motiviranih i darovitih mogao podići na novu razinu, bavi se i vremenskim određivanjem otvaranja ključanica kaosa i procjenama statističke težine tehnoloških i društvenih vektora. Na wikipediji piše da je astronom, a on se smatra učiteljem i ne misli da je zato, kako kažu njegovi sugovornici, skroman. Dapače...

Smatrati se učiteljem jako je oholo

Nisam jezičar, ali pogledamo li značenje riječi učitelj, u kršćanstvu ima samo jedan učitelj, svi ostali su nastavnici ili nastavljači njegova posla. Zato, smatrati se učiteljem je zapravo jako, jako oholo.

Cijelo vrijeme, kaže Korlević, pokušava shvatiti i naučiti kako pomoći djeci koja imaju dar, ali koja imaju i probleme, kako ih izvući da uspiju iskoristiti svoj talent.

Naša je politika potpuno zakazala. Bi li netko od naših političara možda mogao u budućnosti odgovarati za veleizdaju, jer je odlučio obezglaviti ovu naciju, jer je nije ulagao u pripremu novih generacija za novo doba?, pita se Korlević.

– Mi ćemo biti nacija zadužena četkati Nijemcima leđa i plesati u suknjicama od slame kao domoroci, jer nećemo biti ravnopravni ostatku svijeta. Ako se investira s jedne strane, pritom mislim na asistente za djecu s teškoćama u nastavi, onda gospodo, izvolite, investirajte i s druge strane u asistente za potrebe nadarene djece. Zar naša djeca ne zaslužuju biti ravnopravna!? Jer, znate, mogu oni biti iznimno nadareni i pametni, ali sjetite se samo sebe u ranjivim godinama, koliko ste sumnji imali, koliko strahova i nedoumica, a nitko o vama nije razmišljao, nego bi rekli „pametni su oni, pa neka se snadu“. Ali, ne snalaze se, znamo po broju onih koji ne završe škole, ni fakultete, imamo pokolj na strani darovitih, jer ta djeca nemaju podršku, a imaju puno sumnji u životu, kaže Korlević.

Nerijetko u svojim javnim istupima ističe da smo u bespoštednom ekonomskom ratu, elektronika ide naprijed, tehnologija, medicina, znanost, sve..., a mi u specijalne jedinice

Popularno

[Iva Šulentić zaplakala u svojoj emisiji:](#)

[Za sve je “kriva” menadžerica Hrvatskog nogometnog saveza](#)
objavljeno prije 2 dana

[Predsjednik Dinama Mirko Barišić potpuno se distancirao od Zdravka Mamića: On je osuđenik i bjegunac. Nije dobro ako prijeti ljudima](#)
objavljeno prije 2 dana

[“Mamićev čovjek” uzvraća udarac: Podnio kaznenu prijavu protiv Mirka Barišića](#)
objavljeno prije 1 dan

[Još jedan udarac za Orlove i Piksija: Velika nada Liverpoola ne želi biti Srbin?](#)
objavljeno prije 3 dana

[Tko su hrvatski državljani koji su uhićeni u Zambiji zbog sumnje na trgovinu ljudima: Glazbenik, veterinar, vijećnik Možemo...](#)
objavljeno prije 2 dana

[Pternel upozorava: Skupina ljudi povezana s Tomaševićem uhićena je u Africi zbog sumnje na gnjusno kazneno djelo](#)
objavljeno prije 20 sati

Stvara li država školu ili škola državu

Zašto se, recimo, ne ugledamo u Izrael. Osnovni je moto Izraelaca: „Previše smo mali da bismo si mogli dopustiti da nam i jedan talent propadne!“ Taj bismo moto trebali zalijepiti na sva vrata u Ministarstvu obrazovanja. Izraelska država za potrebe darovite djece izdvaja oko 20 milijuna eura godišnje. Znači, za cijenu jednog osrednje skupog nogometaša, Izrael financira svoja dva godišnja programa za darovite, a radi se o najboljem programu na svijetu. Osim državnog novca, nadarene podupiru s nekoliko milijuna dolara godišnje nekolicina jako bogatih Židova. Oni su zaslužni za izgradnju znanstvenih centara u koja djeca odlaze poslije nastave razvijati svoje talente na polju znanosti. Ti su centri ekvivalent, recimo, glazbene škole, a unutra je 30-ak ljudi, eksperata za biologiju, fiziku, robotiku, elektroniku.

Kada upitate Korlevića ima li izgleda da se njegov način rada kakav prakticira s djecom na višnjanskim edukativnim programima, uvede u hrvatske škole, odgovara neizravno:

Treba odlučiti tko ima prednost: stvara li država školu ili škola treba stvarati državu? Hoćemo li napraviti takvu školu koja će stvarati građane budućnosti i dobre ljude? Pitanje je mogu li uopće opstati zajednice koje mrze djecu, a kad se vidi što službena politika radi sa školstvom onda ispada da naša zajednica mrzi djecu.

Znanje naše djeca, kaže Korlević, već nose u džepu u mobilnim telefonima, a škola ih i dalje fila podacima umjesto da ih odgaja i potiče otkrivati i razvijati njihove talente.

Najvažnije što učitelji moraju prenijeti djeci je strast. Trebamo investirati u seoske učitelje. Samo jedna četvrtina učenika živi u Zagrebu i oni imaju i ptičjeg mlijeka. Raditi znanstveni festival ili piknik u Zagrebu je kao zalijevati more. Ođite u Voćin, Brinje, u Vukovar...

I, što bi trebalo napraviti da stvari počnu funkcionirati?

Treba dozvoliti da Hrvatska bude svima država jednakih šansi. Za početak, dozvoliti meni da radim. Ako pogledamo, Zvezdarnica Višnjan ne spada u hrvatske znanstvene ustanove, ne spada u edukacijske ustanove, nemamo pravo pristupa natječajima Ministarstva znanosti i obrazovanja, nemamo pravo pristupa bazi OVID i drugim znanstvenim digitalnim bazama u Hrvatskoj. Nemamo pravo prijave na natječaj sredstvima za razvoj društva, Hrvatske lutrije, ne smijemo projektirati i izrađivati astronomsku opremu, jer je trgovački sud zabranio. Moramo plaćati porez na dobit i biti u sustavu PDV-a, a Zvezdarnica Višnjan je neprofitna organizacija. I onda mi, jasno, kolege postavljaju pitanje: „Korado, jesi li ti normalan?“ I ja sam si isto postavio to pitanje, i pogledam na wikipediju. Kaže: ako radiš, a nitko te nije pitao da radiš, i mučiš se, a nitko ti nije zahvalan, onda imaš „masochistic personality disorder“. S tim da sam išao tražiti i dalje i našao sam drugo objašnjenje, koje kaže: „Budi promjena koju želiš vidjeti u svijetu“ (Mahatma Gandhi). I to tražim i od vas, vi ste oni klinici koji ste uspjeli preživjeti, izvolite biti ti koji će pomagati djeci da se provuku. Država ih, vidimo, neće motivirati, odgajati i podupirati da izraze svoju darovitost te da izrastu u eksperte, edukatore i lidere sposobne stvarati i upravljati svijetom koji dolazi, koji će biti sposobni voditi znanstvene institucije, biti sposobni voditi istraživanja i gurati slijedeći korak.

Pokušajte dočarati kako bi u tzv. idealnom društvu ili makar pristojno uređenoj zemlji, danas, nakon 40 godina vašeg i pregalaštva stotine profesora, mentora, asistenata, izgledao i bio organiziran višnjanski astronomsko-znanstveno-edukacijski centar, od ljudstva do objekata i sadržaja?

Sve što mogu zamisliti, mi upravo i radimo, samo što ide sporo. Pokraj Zvezdarnice polako raste kampus, radimo projekt četiri biološka laboratorija, Višnjan nije samo astronomija, nego puno više i šire od toga. Zahvaljujući 3000 donatora koji su nam kroz crowdfunding kampanju donirali novac, prošlih smo godina napravili novu predavaonicu, radionicu za razvoj teleskopa, a još je dosta toga u pripremi. Miran sam. Onaj dio koji nam trenutno nedostaje je smještajni kapacitet. Ima li ljudi koji žele doći i pomagati? Čak i da. Nemamo ih gdje smjestiti, jer se Istra razvijala gradeći vile i bazene, a nama ne trebaju ni vile ni bazeni nego objekt u kojem možeš spavati da ne pokisneš. I radimo i na tome.

Rekao mi je vaš asistent Petar Čuček da ste ovih dana, radeći strateški plan za iduće razdoblje, zaključili da vam nedostaju četiri osobe za optimalno provođenje vaših planova?

[Zašto je Teleskop jedini objavio istinu o smrti Mislava Bage?](#)

[Kočijaški napad razmaženog „izumitelja“: Kako je Mate Rimac zbog jednog bezazlenog naslova napao Teleskop. „Smeća jedna lešinarska“](#)

[VELIKI PORAZ OPORBE I MILANOVIĆA: Plenković je izvezao oporbu kao Messi mladog i zelenog Gvardiola](#)

[BIVŠI MOĆNIK PROTIV SADAŠNJEG MOĆNIKA: Gazda Todorić žestoko napao „kralja plina“ Pavla Vujnovca](#)

Petar je bio skroman. Kad pogledamo koje su hrvatske potrebe, točnije koliko bi djece trebao biti uključeno u programe našeg tipa, radi se, gledamo li ostvareni srpski standard, o minimalno 1500 djece, ili 3000 učenika uzmemo li izraelski model. I to su posebni rezidencijalni programi pri kojima djeca rade na projektima. Da bismo se mogli približiti barem minimalnom standardu, moramo povećati prostorne uvjete i krajnostare. Naš

OGLAS

Kako funkcionira istraživačka stanica Petnica u Srbiji.

Petnica godišnje bez problema može odraditi programe sa 750 učenika, ali ima i više od 3000 polaznika kad se uzmu u obzir svi oblici rada, recimo, i rad s nastavnicima. U Petnici je 27 zaposlenih. Oni nemaju problem s laboratorijskim prostorom, smještajem, imaju hotel sa 80 soba!

Tko je stao iza Petnice, država, privatni kapital?

Soroš jednim dijelom, drugim dijelom Svesrpski sabor, pa država pred tolikim novcem koji je stigao izvana više nije mogla zatvarati oči i morala se priključiti. Ali, onaj dio koji je pritom loš, kad se država umiješala, onda se htjela miješati u sve, tako da mi ne bismo htjeli kopirati Petnicu, jer to nije dobra priča za nas. To je model primjeren socijalizmu, prisutnost države i njezino uplitanje u sva pitanja, način na koji se vertikalno prenosi odgovornost nije nešto što želimo imati u Višnjaju. Kad bismo htjeli kopirati nekoga onda bi to bilo nešto između onoga što radimo sada i United World Colleges. To bi bio idealan sustav kakav trenutno egzistira na pametnim mjestima u svijetu za raditi sa svom djecom koja žele probati biti znanstvenici ili inženjeri. Ne trebaju to nastaviti raditi, niti ikad postati znanstvenici ili inženjeri, ali treba im dati priliku da prokušaju, da vide sviđa li im se, mogu li se pronaći u tome ili ne, ima jasnu viziju Korlević.

Budimo realni, tražimo nemoguće

Svoj sam novinarski projekt osmislila pod egidom „Višnjaj zaslužuje bajku: dovedimo Elona Muska u domovinu Nikole Tesle da nadogradi životno djelo Korada Korlevića, višnjajsku oazu znanja i rasadnik genijalaca“. Zvuči na tragu „šezdesetosmaškog“ duha i znamenite parole „budimo realni, tražimo nemoguće!“ Je li usitinu nemoguće takvo što očekivati, pritom Elon Musk samo simbolizira nekog mogućeg filantropa koji bi podigao višnjajsku oazu na razinu, evo recimo, srpske Petnice? Ekstremno bogati Hrvati još uvijek se bave prvobitnom akumulacijom kapitala i još nisu osvijestili da ni njihovim potomcima, koliko god imali, neće biti dobro u siromašnom, zaostalom i beznadnom društvu. **Zašto su nekoć bogati, ali i samo bolje stojeći, te neki crkveni dostojanstvenici i na ovim prostorima imali osjećaj za dobrobit zajednice i obilato potpomagali napredak i građenje pojedinaca i društva, ostavljali im čitave imetke, a danas se razmeću, skupljaju jahte i dvorce, a kupuju alibi savjesti korporativnim donacijama zajednici?**

– Osobe tog tipa bi dale jako puno čak i da daju samo komadić svoje struke i profesije. Mi jesmo u svojem poslu rada s djecom dobri, ali sam siguran da samo s menadžmentnom katastrofa. Nama bi dobro došlo imati nekog tko ima iskustvo u menadžentu i tko bi rekao „okej do ovdje se moglo ovako, ali slijedeći razvojni korak mora se mijenjati, ne samo prostor, metoda, rad, odgovornost, nemam pojma kako bi trebalo izgledati, sad lovimo ljude da se to napravi. Možda će doći. Ja ne bih sad otpilio sve ljude koji imaju novac, a ne daju. Nije to baš tako. Mi smo s crowdfunding kampanjom napravili nešto što smo mislili da je nemoguće, našlo se 3000 ljudi koji su nam donirali novac, neki su dali 50 kuna, ali neki i 20.000 kuna. Oni su dali jer su htjeli da se to desi, to je fenomenalna priča i na nama je odgovornost da moramo uspjeti.

Musk mi se dobro uklopio u priču, jer osim što ga Tesla na simboličkoj razini povezuje s Hrvatskom, njegovih su tisuće satelita u Zemljinoj orbiti, a vi ste svojedobno kazali da bi višnjajski astronomi mogli zarađivati i živjeti od čišćenja svemirskoga smeća i svemirskoga rudarenja. Zar to nije plan vrijedan pokušaja?

– Ah, ništa od toga, Musk reagira brzo. On je već pronašao načina da čisti svoje smeće u Svemiru i bez nas.

Vaša kći Petra bila je dio tima ovogodišnjeg dobitnika Nobelove nagrade za medicinu i fiziologiju Svantea Paaboa. Ona je na PMF-u završila molekularnu biologiju koja je, tvrdite, znanost 21. stoljeća. Što je najznačajnije za dobrobit čovjeka što trenutno molekularna biologija istražuje i razvija?

– Sve. Sad smo dirnuli u ono što je operativni sustav čovjekovih stanica. Mi danas moramo samo vidjeti gdje je zapisano ono što je loše i kako to popravljati. Jedino što smo si isto tako uzeli ovlasti koje u pričama imaju bogovi. Mi zbilja radimo nešto što je izvan svega dosad poznatoga, što se čak ni u legendama nisu sjetili napisati. Da se vratim kćerima, ionako su mi znale zamjeriti da sam sa svima, samo nisam dovoljno s njima. Petra razvija protokole za analizu starog DNA, dakle ona je razvijala protokol da se DNA neandertalca može ići čitati u prošlost. I jedna i druga kćer same su došle do toga čime će se baviti, znale su da neće u astronomiju da ne budemo svi u istom poslu. I kad je starija izabrala biologiju, mlađa je rekla da iz principa ide u društvene znanosti i ona je trenutno koncept artist za video igre.

[ZVIJEZDA](#)
[PROSVJEDA](#)
[MLADIH](#)
[LIJEČNIKA](#)
[EKSKLUZIVNO](#)
[ZA TELESKOP:](#)
[Svatko normalan tko živi u ovoj državi ljućit je na Plenkovića](#)

[INTERVJU – Renato Matić: Za boljitak i napredak Hrvatske nužno je oduzeti imovinu onima koji su je stekli nezasluzeno](#)

Facebook

Koja je opasnost da se dosezi znanosti zloupotrijebe?

– Koliko je bila opasnost kad su izmislili šibice i donijeli ih doma, da dijete uzme šibice i zapali zavjese? Moraš naučiti dijete da zavjese ne smiješ zapaliti, bez obzira što bi lijepo

OGLAS

Dobro ipak ne onoliko kao u filmu, film je karikiran, politički je jako nekorektan, ali činjenica je da već svjedočimo dekadenciji Zapadne civilizacije i eroziji sustava vrijednost. Živimo trenutno u društvu koje se podijelilo na, doslovce, potrošače i one koji nisu potrošači, na građane. I kako može funkcionirati takvo društvo? Bit će jako, jako puno konfliktnih situacija, a onda će se događati još nešto drugo, veliki nesrazmjer u mogućnostima, ne mislim pritom na imanje ili nemanje novaca, nego mogućnosti koje se pružaju i jednima i drugima ovisno o tome koliko su spremni raditi, riskirati, uložiti strasti u posao koji ih zanima. Dolazi nam jako neobično društvo, ali nadamo se s najmanje nasilja u povijesti svih mogućih društava.

A nama se čini da nasilje posvuda eskalira?

– Mediji! Za 15 minuta ili često i u realnom vremenu znamo nešto što se događa u centralnoj Africi ili Južnoj Americi. Koliko je Rimljanima trebalo da saznaju da nema više Pompeja i Herkulaneja? Nestanu ti dva grada, a ti to doznaš tek za nekoliko godina.

Gdje smo sve zabrljali mi u Hrvatskoj? Recimo, samo na primjeru Višnjanske zvezdarnice, koja je među nekoliko najvažnijih na svijetu, a ni danas u Hrvatskoj nema status znanstvene ustanove, a sve što se oko nje događa(lo) gotovo 40 godina nije zaslužilo niti status edukacijskoga centra. Zašto višnjanska oaza znanja nema sustavnu, kontinuiranu i jaku institucionalnu podršku?

Vrlo jednostavno, zbog Zakon o ustanovama. Da smo u Sloveniji, onda bismo po njihovom Zakonu o zavodima bili jednakopravni sa zavodima koji su državni. Ali, u Hrvatskoj ne postoji jednakopravnost za ustanove. Recimo, Institut Max Planck nije došao ovdje napraviti svoj laboratorij za genomiku neandertalca, nego su kosti iz Vindije nošene u Leipzig. Max Planck je htio napraviti svoj laboratorij negdje od Cavtata do Rovinja, ali Zakon o ustanovama ne dozvoljava da ustanova koja nije javna, tj. državna bude izvan sustava PDV-a, da ne plaća porez na dobit. Zašto? Zato što kad su pisali Zakon o ustanovama onda se pazilo da se ne bi dogodilo da se ugroze ustanove koje su državne. Mijenjani su zakoni da bi Kaufland i Lidl mogli biti jednakopravni na teritoriju Hrvatske, ali nije mijenjan zakon i da bi, na primjer, Institut Max Planck smio djelovati i biti jednakopravan Institutu Ruđer Bošković, pa mi naše najveće bogatstvo, znanje, izvozimo. To je i razlog zašto je nezavisnim znanstvenim ustanovama jako teško djelovati. Nemamo jednakopravnost subjekata iz područja znanosti i tehnologije i to je upropastilo istraživačke laboratorije Končara i Plive koji su se morali prebaciti na neku proizvodnu djelatnost da bi mogli opstati, jer im država nije priznala da su jednakopravni kao laboratoriji Ruđer Bošković. Tu smo mi nemoćni. Ta ideja da država mora biti vlasnik svega intelektualnog je loša. Mi smo još uvijek nešto između socijalizma i čuvanja nacije na sve moguće načine s potpuno iskrivljenim pogledom na to što je važno za naš narod. Kod nas je jedino država ta koja ima pravo imati pamet, a to nije dobra ideja. Ispada da kad netko dobije izbore da mu inteligencija naraste 200 posto i da može imati sve pod sobom. To tako ne funkcionira.

Otkud vam energija i entuzijizam da okupljate sve te mlade ljude i prenosite silno znanje i tako 40 godina? Je li to i zato što ste sačuvali dio djeteta u sebi?

Apsolutno. Taj dio je sigurno jako važan. Ali, rekao bih da ipak samo radim svoj posao.

Ja bih ipak rekla da vi živite svoje učiteljsko poslanje.

Da, u pravu ste, to jest više od posla, to je moj poziv, moja misija. Osim što sve što radim, radim iz strasti i gušta, radim i iz inata. A spoj strasti i inata prava je „bomba“.

Imate li kakvu predodžbu kakav bi mogao biti epilog rusko-ukrajinskog rata?

Bude li se tražilo da nitko ne izgubi, bit će to neopisiva nepravda prema Ukrajini. Bude li se tražilo da Rusija izgubi, nema više Rusije, slijedi raspad Rusije na jedno sedam država. Pretpostavljam da postoje modeli koji se rade i primijenit će se ovisno o trenutku. Model da treba sačuvati Rusiju nastao je kad je odabran vojni politburo u Kini. Znači tebi treba sigurna sjeverna granica Kine, a ne da tamo imaš šest malih državica.

S druge strane postavlja se pitanje da li stvarno stanovnici Sibira nakon svega imaju pravo ne imati Moskvu za vratom? U principu, da. Nameće se i pitanje ima li Kina pravo da joj se vrati sjeverna Mandžurija koja joj je oduzeta 1860.?

U svojim istupima često govorite da će idućih 35 godina biti jako teško i komplicirano. Na što konkretno mislite?

Bit će jako puno onoga što se zove ključnice kaosa. Otvarat će se tjedno i dnevno, ali to je i loše i dobro, jer će ti omogućavati da radiš i stvaraš. Ako nema kaosa, ne stvara se ništa

ново, nego se reproducira staro. Kaos otvara prilike i uvijek je tako bilo.

Onda je Hrvatska zemlja puna prilika?

OGLAS

jednog, recimo, Tenerana. Nave iziste i nasa prilika je Europa, sto god radim ne smijemo više razmišljati u okvirima Hrvatske.

To je prilika i za Višnjan, tj. za višnjanski astronomski i znanstveno-edukacijski centar?

– Jasno, i za nas. Mi rastemo kontinuirano. Ponekad razmišljam bismo li možda mogli rasti brže kad bi i imali novaca. Ali, postoji nešto što se zove organski rast. Recimo, zasadimo neku biljku i odlučimo da ćemo ju zalijevati i hraniti s puno vode i puno gnojiva, ne bi li je prisilili da brže raste. Ali, neće biti dobro, biljka će propasti. Mi u Višnjanu još nismo sigurni kako ćemo i kojim ritmom organski rasti s projektima kojima smo predani. Pogledajmo samo kroz povijest koliko je trebalo danas znamenitim kampusima i koledžima da izrastu u respektabilne ustanove. Ni Cambridge ni Oxford ni Harvard ni mnoga druga sveučilišta nisu izrasla u deset godina. Iza njih su stoljeća rasta. Prvo trebaš stvoriti sustav vrijednosti, a bivši učenici su ti koji će nastaviti. Ne radi se ovdje samo o zidanju zgrade, ti zidaš intelektualce i profesore koji moraju nastaviti sljedeći ciklus. Zgradu brzo podigneš, ali ljudi se dulje grade. Nama se sad dogodilo da imamo zatvoreni sustav mentora, asistenata, predavača, imamo čak među polaznicima i djecu bivših učenika, jer mi radimo već 40 godina, i primjećuješ da oni žele da i njihova djeca dobiju sustav vrijednosti koji su i oni, njihovi roditelji, kod nas svojedobno dobili. Na taj način se prepoznaju i Oxford i Cambridge i Harvard... Taj dio sad razvijamo, a ako se primi, izrasti će, a onda će sve doći samo po sebi i zgrada i ljudi, iako s ljudima imamo problem jer nam odlaze. Odgojiš ih i napraviš ih neopisivo sposobnima i dobrima, a onda nam oni odlaze daleko, jer im je ovdje previše skučeno. Najčešće odlaze u Veliku Britaniju, Njemačku, Nizozemsku i Norvešku, jer su to mjesta na kojima se da raditi. I Švicarska nije loše mjesto, ali tamo treba preživjeti drukčiji mentalitet. Mjesto na kojem možeš biti kreativan iziskuje i određenu dozu kaosa, a u Švicarskoj toga nema, tamo je sve cakum-pakum. Mora postojati kaos, a ne da ti netko, kao u Švicarskoj, pokupi svo lišće u parku, a kreativac hoće hodati nogama kroz lišće platana, dijete u njemu hoće baš to. Švicarska je dobro mjesto za fizičare i kemičare koji razmišljaju u kućicama. Danas su najveća kreativnost i stvaranje čudesa u Paolo Altu, u Kaliforniji, a Brazil će vjerojatno biti u skoroj u budućnosti top destinacija. To su mjesta na kojima kreativnost ima slobodu letjeti.

Vi često govorite da će se čovječanstvo relativno brzo svesti na dvije milijarde stanovnika, jer se mladi više neće htjeti razmnožavati. Ne demantira li vas ipak jugoistok Azije koji i dalje raste, kao i ukupan broj stanovnika na Zemlji?

Tko me demantira? Treba samo stvari gledati u desetljećima, a ne u godinama. Uzmimo za primjer Iran u kojem je prije 30 godina bilo osmero djece po ženi, a sada je ispod 1,4. Isto je s Alžirom, Tunisom. U trenutku kada se ženama da informacija, a mnoge žene su je već dobile, da postoji drugi svijet, da ona može odabrati koliko će broj djece imati i koliko im se može posvetiti, onda žene biraju manje djece, a veću posvećenost.

Dobro, i koliko će nas 2100. godine biti na Zemlji?

Manje od dvije milijarde! Ove sadašnje generacije i one koje dolaze se neće htjeti razmnožavati, ili će se razmnožavati jako malo.

Je li to dobro za planet Zemlju?

Ne, nije dobar tako nagli pad, jer roboti vjerojatno neće moći zamijeniti broj ljudi koji će nedostajati za mnoge poslove i djelatnosti i nama će kvaliteta života pasti.

Znači, možemo reći da sada živimo u najboljem vremenu?

Možda smo ga čak i prošli. Neki spominju da je najbolje vrijeme bilo kraj sedamdesetih godina 20. stoljeća kad je dosegnut vrh inteligencije. Za intelektualce su to bile najbolje godine, imali su najveću publiku i kreativnost. Danas su oni koji su sposobni daleko sposobniji nego što su najспособniji bili tada, prije 40, 50 godina, samo što su danas jako sposobni, jako rijetki. Iako, bilo kakvo korištenje riječi inteligencija može izazvati krivo shvaćanje, jer ne postoji samo jedna inteligencija. Na žalost, testira se samo ona akademska, rješavanje zagonetki, a ne ispituje se kakva je mudrost i drugi aspekti. Dakle, ja ne bih rekao da su današnje generacije manje inteligentne, nego da su u prosjeku manje sposobne opstati nego prijašnje. Ali, kad pogledamo ekstreme, današnje najjače karike su jače nego prijašnje, ali najslabije karike su još slabije nego su bile prije. Mi danas vozimo aute koji su prije 50 godina bili znanstvena fantastika, da s tim današnjim autom odete na utrku formule 1 prije 50 godina, pobijedili biste. Tehnološki razvoj nam je čudovišan. Danas pokupiš amaterskog igrača tenisa iz Zagreba i staviš ga u konkurenciju Wimbledonu prije 50 godina, bio bi prvak. Mi smo postali jako profesionalni i dobri u onome što radimo, ali ne možemo reći da je taj svijet perspektivan za djecu. Jer u današnjem svijetu oni se povode za nekim influencerom koji uspijeva zaraditi, slikajući se, bude role model, i što vide curice, da mora

biti blonda, mršava, putovati po svijetu i slikati se. Kaže netko ja bih volio živjeti u doba Rima, ma znaš što bi bio u doba Rima, rob! Koliko je bilo aristokracije i bogatih!? Šačica! Mi danas živimo fenomenalan život koji je prešao u dekadenciju i nove generacije ne osjećaju potrebu za stvaralaštvom i osobnim doprinosom napretku. Još gore je ako odemo u

OGLAS

Je li vam žao što nećete moći svjedočiti kako će za 200 godina izgledati naš planet? Koliko uopće vaša percepcija seže u budućnost, što možete predvidjeti?

Mi astronomi razmišljamo milijunima godina unaprijed. Prosječan čovjek teško si može predočiti milijune i milijarde godina unazad i unaprijed.

Homo sapiens zapravo ima jako kratak rok trajanja i nas će zamijeniti strojevi. Ali, ne treba zbog toga paničariti, strojevi su naša djeca. Nije tvoje dijete samo ono koje si rodio, nego je tvoje dijete i ono koje si odgojio. Postanu li strojevi inteligentni i krenu li u Svemir bez nas, mi ljudi možemo biti sretni, jer su oni naša djeca.

Malo je poznato da zapravo vi i vaše višnjansko društvo imate najviše nekretnina u Hrvatskoj?

Prema zakonu, države ne mogu biti vlasnice svemirskih objekata, ali privatne kompanije i privatne osobe mogu. E sad, budući da smo mi otkrili oko 1400 svemirskih tijela, a neka su i velika, mi posjedujemo goleme površine, veličine nekoliko Hrvatska, koje nam se vrte oko sunca.

Povijest nas uči da će vlasnik svemirskih tijela biti onaj tko prvi stavi „topovnjače“ pokraj njih?

Da, Nizozemci bi otkrili otok, a onda bi Englezi uz njega parkirali svoju topovnjaču.

Hoće li tako biti jednog dana i gore?

Ne znam. Sve je aktualnije pitanja hoće li netko biti u stanju napraviti topovnjaču. Naša civilizacija gubi kreativni i proizvodni potencijal da to napravi. Da bismo napravili topovnjaču koju bismo parkirali u Svemiru, nas bi trebalo biti 15 milijardi, a među njima jako puno inženjera. Padne li broj stanovnika, nama će tehnologija dobrim dijelom nazadovati, jer jednostavno neće biti dovoljno eksperata koji bi ju unapređivali.

(U idućem nastavku priča o Vasiliju Peroviću i njegovu putu od Belog Manastira i Višnjana do studija na Cambridgeu i doktorata na CERN-u)

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

Foto: Hina

1 Comment

Add a comment...

Karlo Marković

KORADO, SAGRAĐEN SI OD DOBRA I GRADITELJ SI DOBRA.

Like · Reply · 2 · 6d

Facebook Comments plugin

[Korado Korlević](#)

VIŠE NA WEBU

linker

Sasvim posebne palačinke: MRŠAVLJENJE: -15 kg brzo **Polu Amerike se smrzava,**
Torbice iznenađenja pune **i diskretno? Ovaj flaster je** **ali postoji jedno mjesto**

OGLAS

Uštedevina u novcu gubi vrijednost. Što učiniti?

EU i SAD u zajedničkom priopćenju o Kosovu pozvali na bezuvjetnu deeskalaciju napetosti

Vaše oštećeno koljeno može biti kao novo. Dovoljno je samo 6 minuta... Ovo pomaže!

Prethodna Objava
[Kriptomarka „Nikola Tesla“ – novo filatelističko izdanje Hrvatske pošte](#)

Sljedeća Objava
[Predsjednik Udruge franak ogorčen presudom Vrhovnog suda: Ovo je zločinačka odluka koja ide u korist lopovima](#)

[Pravila privatnosti](#) /

[Marketing](#) | [Impressum](#) | [Donacije](#) | Teleskop © 2022 | Sva prava pridržana